

บทบาทของย่านการค้าศูนย์กลางเมืองนครสวรรค์

นางสาวปรียารัช ฉัตรมานพ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการวางผังเมือง ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2547

ISBN 974-53-2102-8

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

10223827x

- 2 d.ร. 2548

THE ROLES OF THE CENTRAL BUSINESS DISTRICT OF NAKHON SAWAN CITY

Miss Preeyarat Chatmanop

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Urban and Regional Planning in Urban Planning

Department of Urban and Regional Planning

Faculty of Architecture

Chulalongkorn University

Academic Year 2004

ISBN 974-53-2102-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์

บทบาทของย่านการค้าศูนย์กลางเมืองนครสวรรค์

โดย

นางสาวปริยารัช ฉัตรมานพ

สาขาวิชา

การวางผังเมือง

อาจารย์ที่ปรึกษา

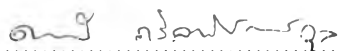
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพรัตน์ ตาปนานนท์

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

..... คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ เลอสม สถาปิตานนท์)

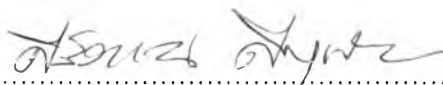
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

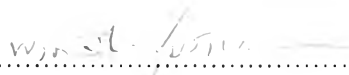
..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ดารณี ถวิลพิพัฒน์กุล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพรัตน์ ตาปนานนท์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริวรรณ ศิลาพัชรินทร์)

..... กรรมการ
(นายพงศ์สิทธิ์ ชุ่มสาย ณ ออยุธยา)

ปริยารักษ์ ฉัตรमानพ : บทบาทของย่านการค้าศูนย์กลางเมืองนครสวรรค์.

(THE ROLES OF THE CENTRAL BUSINESS DISTRICT OF NAKORN SAWAN CITY)

อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร. นพนันท์ ตาปนานนท์, 176 หน้า. ISBN 974-53-2102-8

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาบทบาทของย่านการค้าศูนย์กลางเมืองนครสวรรค์ โดยมีประเด็นในการศึกษา 1) ศึกษาพัฒนาการทางกายภาพและเศรษฐกิจของย่านการค้า 2) ศึกษาลักษณะและรูปแบบทางการค้าของย่านการค้า 3) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อบทบาทของย่านการค้า 4) เสนอแนะแนวทางในการพัฒนาย่านการค้าศูนย์กลางเมืองนครสวรรค์เพื่อรองรับบทบาทในอนาคต

จากการศึกษาพบว่าย่านการค้าศูนย์กลางเมืองมีพัฒนาการเกิดขึ้นพร้อมๆกับการตั้งถิ่นฐานของเมืองนครสวรรค์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อบทบาทในแต่ละช่วงเวลา คือ การพัฒนาเส้นทางคมนาคม ส่วนลักษณะกิจกรรมทางเศรษฐกิจ พบว่า ในปัจจุบันมีบทบาทด้านการค้าในระดับชุมชนในสินค้าบริโภคและระดับเมืองในสินค้าอุปโภค โดยมีรูปแบบกิจกรรมการค้าแบบดั้งเดิม คือ มีตลาดสดเป็นศูนย์กลาง โดยมีร้านค้าตั้งอยู่โดยรอบอย่างหนาแน่น จากความแออัดของพื้นที่และสภาพแวดล้อมที่ทรุดโทรมทำให้เกิดการขยายตัวของย่านการค้าไปสู่พื้นที่ชานเมือง ซึ่งสามารถดึงดูดคนและกิจกรรมออกไปจากย่านการค้าศูนย์กลางเมือง ถือเป็น การลดบทบาทและความสำคัญลง ส่งผลให้สภาพเศรษฐกิจซบเซา

ผลจากการศึกษานำมาสู่แนวทางการพัฒนาย่านการค้าศูนย์กลางเมืองนครสวรรค์ ประกอบด้วย 1.) ด้านกายภาพ โดยการปรับปรุงสภาพอาคารร้านค้าให้มีรูปแบบสถาปัตยกรรมที่เหมาะสม การปรับพื้นที่ว่างให้สามารถใช้ประโยชน์ตามศักยภาพที่มีอยู่ และการปรับปรุงเส้นทางสัญจร 2.) ด้านเศรษฐกิจ โดยส่งเสริมกิจกรรมการค้าที่ยังคงมีบทบาทและเพิ่มรูปแบบกิจกรรมใหม่ให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และ 3.) ด้านสังคม โดยการนำเอกลักษณ์ทางสังคมและวัฒนธรรมมาส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศของการค้าและการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวภายในบริเวณย่านการค้าศูนย์กลางเมือง ซึ่งแนวทางดังกล่าวจะมีส่วนในการส่งเสริมให้ย่านการค้าศูนย์กลางเมืองนครสวรรค์สามารถคงบทบาทในระดับที่เหมาะสมได้ต่อไป

ภาควิชา การวางแผนภาคและเมือง ลายมือชื่อนิสิต ปริยารักษ์ ฉัตรमानพ
 สาขาวิชา การวางผังเมือง ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา 2561 พ ม
 ปีการศึกษา 2547

4474172025 : MAJOR URBAN PLANNING

KEY WORD: THE ROLES OF TRADING / NAKORN SAWAN CITY

PREEYARAT CHATMANOP : THE ROLES OF THE CENTRAL BUSINESS DISTRICT OF NAKORN SAWAN CITY. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. NOPANANT TAPANANONT , Ph.D. 176 pp. ISBN 974-53-2102-8

This thesis on the roles of Central Business District of Nakhon Sawan City, has its main objectives, as follows:- 1) To study the physical and economical developments of the business district. 2) To study the nature and the style of trades of the business district. 3) To study factors affecting the roles of business district. 4) To suggest guidelines for developing the Central Business District of Nakhon Sawan City able to cope with various roles in the future.

From the study, it is found that the development of the Central Business District has existed at the same time as the settlement of Nakhon Sawan City. A factor affecting the roles of each period of time is the development of roads for communication. For the nature of economic activities, nowadays, it is found that it has played a role on trades of consumable goods in community level and on trade of durable- consumer goods in the city level. It has an open market of fresh foods in its center where there are shops densely existed in surrounding areas. From such dense of the space and the run-down physical condition causing an expansion of the business district moving out to sub-urban area. This can also attract people and activities to move out from the Central Business District of the city. It will thereby reduce the role and the importance of the Central Business District, resulting in making the Central Business District become less active.

The study result brought to guidelines for applying to the development of the Central Business District of Nakhon Sawan City consists of. 1) In physical aspect, by improving the condition of buildings and shops to be more appropriate uses. To improve spaces to be able to make use of them in accordance with their existing potential, and improve traffic routes as well. 2) In economical aspect, by promoting the trade businesses of which they are still active and enhancing new style of activities, and 3) In social aspect, by bringing social and cultural identities to create trade atmosphere and inducing tourism like in the central business district of the city. The said guidelines will provide a part for promotion of the Central Business District of Nakhon Sawan City to be able to maintain its roles to an appropriate extent.

Department Urban and Regional Planning Student's signature ปรียารัตน์ ฉัตรภานพ
Field of study Urban Planning Advisor's signature Nopanut Tapananont
Academic year 2004

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือและกำลังใจที่อบอุ่นจากบุคคลหลายท่าน โดยผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพพันธ์ ตาปานานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ดารณี ถวิลพิพัฒน์กุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิริวรรณ ศิลาพัชรนันท์ และอาจารย์พงศ์สิทธิ์ ชุ่มสาย ณ อยุธยา ที่กรุณาให้คำแนะนำ รวมถึงความคิดเห็น ต่างๆที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาและการจัดทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ และขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ทุกท่าน ในภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัยที่ได้อบรมสั่งสอนและให้ความรู้ต่างๆตลอดระยะเวลาการศึกษา ขอขอบคุณบุคลากร ในภาควิชาการวางแผนภาคและเมืองที่ช่วยอำนวยความสะดวกในทุกๆเรื่องนับตั้งแต่ได้เข้ามาเป็น นิสิตที่ภาควิชานี้

ขอขอบคุณหน่วยงานต่าง ๆ ประกอบด้วย เทศบาลนครนครสวรรค์ สำนักงานโยธาธิการ และผังเมืองจังหวัดนครสวรรค์ และประชาชนเมืองนครสวรรค์ที่ให้ความร่วมมือในการอนุเคราะห์ ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการศึกษาครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณพ่อแม่ และตัว ต่อ ตี๋ป ที่ให้ความรัก ความห่วงใย การดูแลในทุก ช่วงเวลาสำคัญในชีวิตมาโดยตลอด ขอขอบคุณก๊ากที่คอยเอาใจใส่และให้กำลังใจตลอดมา และพี่ๆที่ บ้านที่คอยช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ ตลอดจนหลายๆคนที่ไม่ได้ออกนามที่ คอยถามไถ่และให้กำลังใจ

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ผังเมืองรุ่น 26 โดยเฉพาะ ผน ตา พี่หญิง อ้อ หม่อม กอล์ฟ ชิด ที่เป็นกำลังใจสำคัญและให้คำปรึกษาที่ดีมาโดยตลอด ขอขอบคุณน้องหม่อมและน้องหวาย ที่ห่วงใยและช่วยเหลือให้การทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฎ
สารบัญแผนที่.....	ฏ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฐ
สารบัญภาพ.....	ฑ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการศึกษา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	3
1.3 ขอบเขตการศึกษา.....	3
1.4 ขั้นตอนการศึกษา.....	4
1.5 วิธีการดำเนินการศึกษา	5
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
บทที่ 2 แนวความคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับเมือง.....	8
2.1.1 แนวความคิดเกี่ยวกับเมือง.....	8
2.1.2 แนวความคิดเกี่ยวกับการตั้งถิ่นฐานของเมือง.....	9
2.1.3 แนวความคิดเกี่ยวกับวิวัฒนาการเมือง.....	10
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการใช้ที่ดินภายในเมือง.....	10
2.2.1 ประเภทการใช้ที่ดิน.....	10
2.2.2 การใช้ที่ดินภายในเมือง.....	11
2.2.3 การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการพาณิชย์กรรม.....	13
2.2.4 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อรูปแบบการใช้ที่ดินประเภทพาณิชย์กรรม.....	14
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับย่านการค้า.....	16
2.3.1. แนวคิดเรื่องโครงสร้างย่านการค้า.....	16

	หน้า
2.3.2.รูปแบบทางการค้า	20
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับกิจกรรมการค้า.....	23
2.4.1 กิจกรรมการค้าปลีก.....	24
2.4.2 กิจกรรมการค้าส่ง.....	26
2.4.3 ความเชื่อมโยงระหว่างกิจกรรมการค้าปลีกและการค้าส่ง.....	27
2.4.4 ลักษณะธุรกิจการค้าในปัจจุบัน.....	28
2.4.5 แนวโน้มของธุรกิจการค้าในอนาคต.....	28
2.5 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาย่านการค้า.....	29
2.6 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	31
2.7 กรอบความคิดในการศึกษา.....	33
บทที่ 3 สภาพทั่วไปของพื้นที่ศึกษา	
3.1 สภาพทั่วไปของเมืองนครสวรรค์.....	36
3.1.1 ประวัติเทศบาลนครสวรรค์.....	36
3.1.2 ขอบเขตและลักษณะที่ตั้งของเทศบาลนครสวรรค์.....	38
3.2 ลักษณะทางกายภาพ.....	38
3.2.1 ขอบเขตและลักษณะที่ตั้งของย่านการค้าศูนย์กลางเมืองนครสวรรค์....	38
3.2.2 การให้ประโยชน์ที่ดิน.....	38
3.2.3 การคมนาคมขนส่งในเขตเมืองนครสวรรค์.....	49
3.3 ลักษณะทางเศรษฐกิจ.....	52
3.3.1 การพาณิชย์กรรมและการบริการ.....	52
3.3.2 กิจกรรมทางเศรษฐกิจ.....	61
3.4 ลักษณะทางสังคม.....	62
3.4.1 โครงสร้างและลักษณะประชากร.....	62
3.5 โครงการที่จะมีผลต่อการพัฒนาพื้นที่.....	62
3.6 ประวัติความเป็นมาของชุมชน.....	64
3.6.1 การตั้งถิ่นฐาน และการกระจายตัวของชุมชนเมืองนครสวรรค์.....	64
3.6.2 พัฒนาการการตั้งถิ่นฐานของชุมชนเมืองนครสวรรค์.....	65
3.7 พัฒนาการของย่านการค้าศูนย์กลางเมืองนครสวรรค์.....	76
3.7.1 ย่านการค้าศูนย์กลางเมืองนครสวรรค์.....	77

3.7.2 ย่านการค้าชานเมือง	80
3.8 สรุปลักษณะของย่านการค้าสำคัญเมืองนครสวรรค์.....	81
บทที่ 4 ย่านการค้าศูนย์กลางเมืองนครสวรรค์	
4.1 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อบทบาทของย่านการค้าศูนย์กลางเมืองนครสวรรค์.....	84
4.2 ลักษณะและโครงสร้างของย่านการค้า.....	87
4.2.1 องค์ประกอบของย่านการค้า.....	88
4.2.2 รูปแบบและความสัมพันธ์ ของกิจกรรมการค้า.....	101
4.2.3 ลักษณะของย่านการค้าในปัจจุบัน.....	106
4.2.4 สภาพปัญหาของย่านการค้า.....	108
บทที่ 5 บทบาทของย่านการค้าศูนย์กลางเมืองนครสวรรค์.....	
5.1 การกำหนดกลุ่มตัวอย่างและการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่าง.....	114
5.1.1 การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง.....	114
5.1.2 การวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่าง.....	116
5.2 ลักษณะกิจกรรมการค้า.....	117
5.3 การวิเคราะห์แบบสอบถาม.....	126
5.4 บทสรุปการวิเคราะห์บทบาทด้านการค้า.....	131
5.4.1 บทบาทการค้าของย่านการค้าศูนย์กลางเมือง.....	131
5.4.2 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อบทบาทย่านการค้าศูนย์กลางเมือง.....	133
5.5 แนวโน้มของย่านการค้าศูนย์กลางเมืองนครสวรรค์ในอนาคต.....	135
บทที่ 6 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ	
6.1 สรุปผลการศึกษา.....	138
6.2 เป้าหมายในการพัฒนาพื้นที่.....	140
6.3 แนวทางในการพัฒนาย่านการค้าศูนย์กลางเมืองนครสวรรค์.....	141
6.4 การดำเนินงานปรับปรุงและพัฒนาพัฒนาย่านการค้าศูนย์กลางเมืองนครสวรรค์.....	148
6.5 บทสรุปการปรับปรุงพื้นที่ย่านการค้าศูนย์กลางเมืองนครสวรรค์.....	149
6.6 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไป.....	150
รายการอ้างอิง.....	151

ภาคผนวก.....	153
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	176

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
ตารางที่ 3-1 การใช้ที่ดินประเภทต่างๆในเขตเทศบาลในปี พ.ศ.2509.....	40
ตารางที่ 3-2 การใช้ที่ดินประเภทต่างๆในเขตเทศบาลในปี พ.ศ.2525.....	42
ตารางที่ 3-3 การใช้ที่ดินประเภทต่างๆในเขตเทศบาลในปี พ.ศ.2545.....	44
ตารางที่ 3-4 จำนวนและร้อยละของสถานประกอบการจำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ....	61
ตารางที่ 3-5 การเปรียบเทียบความแตกต่างลักษณะของพื้นที่ย่านการค้าสำคัญ เมืองนครสวรรค์.....	81
ตารางที่ 4-1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อบทบาทด้านการค้า.....	87
ตารางที่ 4-2 รูปแบบกิจกรรมการค้าและบริการ.....	98
ตารางที่ 5-1 วัตถุประสงค์ในการเข้ามาใช้บริการ.....	118
ตารางที่ 5-2 แสดงประเภทสินค้า.....	118
ตารางที่ 5-3 วัตถุประสงค์ที่ซื้อสินค้า.....	119
ตารางที่ 5-4 แสดงแหล่งที่ซื้อสินค้า.....	119
ตารางที่ 5-5 แสดงเหตุผลในการเข้ามาเลือกซื้อสินค้า.....	120
ตารางที่ 5-6 แสดงพาหนะที่ใช้ในการเดินทาง.....	120
ตารางที่ 5-7 แสดงระยะทางในการเข้ามาเลือกซื้อสินค้า.....	120
ตารางที่ 5-8 แสดงระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทาง.....	121
ตารางที่ 5-9 แสดงเหตุผลในการเข้ามาเลือกซื้อสินค้า.....	121
ตารางที่ 5-10 แสดงวันและช่วงเวลาที่ใช้ในการเดินทาง.....	122
ตารางที่ 5-11 แสดงความถี่ในการเข้าไปใช้บริการ.....	122
ตารางที่ 5-12 แสดงความถี่ในการเข้าไปใช้บริการ.....	122
ตารางที่ 5-13 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการเกี่ยวกับความแตกต่างของสินค้าในย่าน การค้า.....	123
ตารางที่ 5-14 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการเกี่ยวกับผลกระทบจากการขยายตัวของย่าน การค้าขานเมือง.....	124
ตารางที่ 5-15 แสดงความคิดเห็นในการเข้าไปใช้บริการ.....	125
ตารางที่ 5-16 ความคิดเห็นของผู้ใช้บริการเกี่ยวกับความแตกต่างของสินค้าในย่าน การค้า.....	125
ตารางที่ 5-17 ความคิดเห็นของผู้ใช้บริการเกี่ยวกับผลกระทบจากการขยายตัวของย่าน การค้าขานเมือง.....	126

สารบัญแนบที่

แนบที่	หน้า
แนบที่ 3.1 การขยายตัวของเขตเทศบาลนครนครสวรรค์.....	37
แนบที่ 3.2 ขอบเขตและลักษณะที่ตั้งของย่านการค้าศูนย์กลางเมืองนครสวรรค์.....	39
แนบที่ 3.3 การใช้ประโยชน์ที่ดินและอาคารปี พ.ศ.2509.....	41
แนบที่ 3.4 การใช้ประโยชน์ที่ดินและอาคารปี พ.ศ.2525.....	43
แนบที่ 3.5 การใช้ประโยชน์ที่ดินและอาคารปี พ.ศ.2545.....	45
แนบที่ 3.6 การใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตเมืองนครสวรรค์.....	47
แนบที่ 3.7 โครงข่ายการคมนาคมในพื้นที่ศึกษา.....	51
แนบที่ 3.8 ที่ตั้งตลาด.....	54
แนบที่ 3.9 สถานประกอบการด้านพาณิชยกรรม.....	57
แนบที่ 3.10 ย่านการค้าบริเวณชานเมือง.....	59
แนบที่ 3.11 โครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพื้นที่.....	63
แนบที่ 3.12 ทิศทางการขยายตัวของเมืองนครสวรรค์.....	74
แนบที่ 3.13 การขยายตัวของย่านการค้า.....	79
แนบที่ 4.1 ที่ตั้งของสถานประกอบการด้านพาณิชยกรรม.....	89
แนบที่ 4.2 ที่ตั้งร้านค้าส่ง.....	104
แนบที่ 4.3 การเข้าถึงย่านการค้าศูนย์กลางเมืองนครสวรรค์.....	107
แนบที่ 4.4 สภาพปัญหาของย่านการค้า.....	109
แนบที่ 5.1 เขตการให้บริการสินค้าในระดับชุมชน.....	129
แนบที่ 5.2 เขตการให้บริการสินค้าในระดับเมือง.....	130

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิ	หน้า
แผนภูมิที่ 1.1 แสดงขั้นตอนการศึกษา.....	4
แผนภูมิที่ 2.1 กรอบแนวความคิด.....	35

สารบัญภาพ

ภาพประกอบ	หน้า
ภาพที่ 3.1 ห้างวิถีเทพสรรพสินค้า.....	56
ภาพที่ 3.2 ห้างแฟรี่แลนด์สรรพสินค้า.....	56
ภาพที่ 3.3 ห้างแมคโคร.....	58
ภาพที่ 3.4 ห้างบิ๊กซีซูเปอร์เซ็นเตอร์.....	60
ภาพที่ 3.5 เมืองนครสวรรค์.....	64
ภาพที่ 3.6 บริเวณตลาดลาวในอดีต.....	68
ภาพที่ 3.7 เรือขายสินค้าริมฝั่งแม่น้ำ.....	69
ภาพที่ 3.8 ย่านการค้าในอดีตบริเวณริมแม่น้ำ.....	71
ภาพที่ 3.9 ร้านค้าตึกแถวบริเวณถนนโกสีย์.....	72
ภาพที่ 3.10 สะพานเดชาดิวงศ์ในอดีต.....	73
ภาพที่ 3.11 สะพานเดชาดิวงศ์ในปัจจุบัน.....	73
ภาพที่ 3.12 การขยายตัวของเมืองนครสวรรค์ริมแม่น้ำเจ้าพระยา.....	80
ภาพที่ 4.1 กิจกรรมทางเศรษฐกิจบริเวณตลาดริมน้ำ.....	91
ภาพที่ 4.2 กิจกรรมทางเศรษฐกิจบริเวณตลาดบ่อนไก่.....	92
ภาพที่ 4.3 กิจกรรมทางเศรษฐกิจบริเวณตลาดตรอกขุนหงษ์.....	93
ภาพที่ 4.4 กิจกรรมทางเศรษฐกิจบริเวณตลาดสดหัวควรว.....	94
ภาพที่ 4.5 กิจกรรมทางเศรษฐกิจบริเวณตลาดสดเทศบาล.....	96
ภาพที่ 4.6 กิจกรรมทางเศรษฐกิจบริเวณตลาดวัดโพธิ์.....	97
ภาพที่ 4.7 กิจกรรมทางเศรษฐกิจบริเวณตลาดโกสีย์นคร.....	98
ภาพที่ 4.8 ปัญหาสภาพย่านการค้าทรุดโทรมและไม่เป็นระเบียบ.....	110
ภาพที่ 4.9 ปัญหาการขาดแคลนพื้นที่.....	111
ภาพที่ 4.10 ปัญหาการจราจร.....	111
ภาพที่ 4.11 ปัญหาภูมิทัศน์.....	112
ภาพที่ 4.12 ปัญหาการใช้พื้นที่ริมน้ำ.....	112